

NEMƏT BƏXTİYAR

Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin üzvü

ARAZ HƏSRƏTLİ BİR BAYATI ÇAĞIRDIM

(Şair-publisist Əli Rza Xələflinin 65 illiyinə)

*Araz kimi coşqun, Kür kimi daşqın...
Qarabağdan - Xələflidən gələn səs...*

Söz var dağa qaldırar, söz var dağdan endirər, söz var adamın canına yağ kimi yayılır. Söz var adamı qəbir evinə qədər yandırar. Söz haqqında çox sözlər deyiblər, söz haqqında çox deyimlər var. Söz su kimidir...

Su həyatdı, torpağa, təbiətə can verir. Xeyirxahlıq əlaməti olaraq bütün canlıları yaşadır. Damcı-damcı toplanır, damla-damla çuxurlara yığılaraq həcmi artırır, axmağa, yerini dəyişməyə çalışır. Torpağın üst qatına çıxmağa tələsir, bulaq əmələ gətirir, bulaq yaradır. Bulaq suları çoxalaraq arxları əmələ gətirir. Arxlar isə çoxalaraq çayların yaranmasına səbəb olur. Harasa axmağında davam edir, harasa tələsir, heç özü də bilmir ki, hara tələsir, son nöqtəsini müəyyən etmək olmur. Sən də bilmirsən ki, hara gedir, hara axır, gedir, gedir... elə hey axmağa davam edir...

Suyun, bulağın, çayların bu gözəl, xeyirli anlarının, məqamlarının fəsadları, ziyanlı tərəfi də olur. İnsanları incidir, küsdürə də bilir, narazı salır. Selin, suyun vurduğu ziyanları hələ demirəm...

Möcüzəli Xan Araz o taylı-bu taylı edibdir bizi, o taya baxa-baxa qoyubdur bizi, baxa-baxa

qalmışdır. Ayaqlarını dizə qədər çırmalayıb özünü Araz çayına vursan da o taya keçə bilmirsən. "Araz" qoymaz o taya keçə biləsən, özünü guda-za vermə, coşar-daşar, arzuların ürəyində qalar, bu dərdə çevrilib ürəyində arzuya dönüb, dönüb qalacaqdır. O taya getmək üçün, o taydan da bu taya keçmək üçün hacansa xoş niyyətli bir sabah qismət olacaqdır...

Bu dərdi Xan Arazın özünə desək, qarşısında diz çökərək yalvarsaq, bəlkə ürəyinə rəhm gələr, dayanar, suları qeybə çəkilər, yox olar, qutarar bizi bu həsrətdən...

Sözdən ruhlar təzələnər, sözdən qəlbimizə axan ilham mənbəyi cücərər, sevgi, eşq əmələ gətirir. Bax, beləcə yaranır şerlər, poemalar, nəslər, nağıllar, dastanlar...

*Arazım axdı, getdi,
Canımı yaxdı, getdi,
Sinəmdə dərd göyərdi,
Qəm gəldi, baxdı getdi.*

***

*Sözüm amana gəldi,
Vüsal yamana gəldi,
Bir-birindən göz olun
Qismət zamana qaldı.*

***

*Dərdim gumana dağlar,
Pay ver umana, dağlar,
Yollara körpü düşsə
Gələm dərmana, dağlar.*

***

*Karvan keçə Arazdan,
Həsrət içər Arazdan,
Su üzündə zəmi var
Dərdi biçər Arazdan.*

***

*Araz diridən keçər,
Axar, dərədən keçər,
Körpüsü uçmuş bəxtim
Dərdi bərədən keçər.*

***

*Qarabağ qara bağlar,
Ürəyi yara bağlar.
Xələflinin həsrəti
Göy acaq, qara bağlar.*

500-ə qədər "Bir bayatı çağırdım" Araz həsrətli, yurd həsrətli, bayatılarda, şerilərdə şair-publisist Əli Rza Xələflinin hər sözü, hər kəlməsi, dərdi, həsrət dolu bu bayatıları ədalətsizliyin, çarəsizliyin, ələcsizliğin üsyanıdır, qəlbində yaşadığı qubar elədiyi ağrılarıdır...

O taylı, bu taylı ellərimiz, möcüzəli Xan Arazı cıvovlamaq üçün, el-oba bir-birlərinin xeyrinəşərinə xoş niyyətlə gedib-gəlmək üçün, bir-birlərindən hali olmaq üçün Xudafərin körpüsünü tikməyə qərar verdilər. Qeyrətli, el təəssüfkeşli insanlar varından, dövlətindən də keçdilər, kimin gücü nəyə çatdısa, tağlı körpünün tikintisinə əl uzatdı. Qədim tarixi var Xudafərin körpüsünün. 11 aşırımlı, tağlı körpü inşa edildi, axırda isə tariximizin eksponatına çevrilmişdir. Cığırılar, yollar insan izinə, tapdağına həsrət qaldı. Otlar göyərdi, qanqallar bitdi yollarda, yollar keçilməz oldu. Xudafərin insanların ayaq səsinə qəribəsədi. Xudafərinin hər iki tərəfdən başına kəmənd atdılar, bağladılar, ayaqlarını da zəncirlə buxovladılar, o gündən bu günə kimi yerində eşələnə-eşələnə qaldı...

Bu da bir dərddə oldu, gəldi dərdimizin üstünə, qəlbimiz qan ağladı. Dərddə çəkmək üçün insanla-

ra verilibdir, dağlara verilməyibdir ki, dağlar dərddə çəkə bilmədiyi üçün əriyib görünməz olubdular. Onun üçün deyimdə var ki, dərddə dağ da çəkməz, insanlar dözümlüdür, dərddə nə qədər yüklənərsə də çəkə bilər.

Xudafərin "Ağrı"sı esse-povestə çevrildi, şeirə, poemalara çevrildi, bir az heç olmasa alovlanmış yangının üstünə su çiləmiş oldu.

*Həqiqət dustaq oldu, yalanlar ayaq açdı.
Tarixin əvəzinə arlandı Xudafərin.
Gülmədi zaman üzə, illər çəkdi sınağa,
Dərd üstə dərddə qaladı, varlandı Xudafərin.*

***

*Ərk qalası əzəmət, dözümlü duruş tarixi,
Səttarxan, fədailər döyüş, vuruş tarixi,
İstəsən Şəhriyardan özün soruş tarixi;
Qəlbində ocaq yandı, qorlandı Xudafərin.*

***

*Göz yaşı Araz oldu, bəxti bəndə vuruldu,
Neçə dəfə bulandı, neçə dəfə duruldu,
Bu tale dənizində hiylə, kələk quruldu,
Çırpındı balıq kimi, torlandı Xudafərin.*

***

*Pas atdı öz qınında qılıncı nəsillərin,
Dumana, çənə döndü yolları əsillərin,
Yandırdı zaman boyu sazağı fəsilərin,
Buz tutdu, şaxta vurdu, qarlandı Xudafərin.*

***

*Qızaran çiçəklərin ürəyi, bağı yandı,
Tağları sınıq düşdü, qəmə, dərddə boyandı,
Əzəli ümüd payı, bütövlük, birlik andı,
Çat verdi, dənələndi, narlandı Xudafərin.*

***

*Təbriz, Borçalı dərddə daşıyır kürəyində,
Qarabağın ağrısı yaşayır ürəyində,
Vüsal arzusu yanan memarın diləyində.
Dərddələri çiçək açdı, barlandı Xudafərin.*

***

*Biləkləri kəsildi, bəbəkləri oyuldu,
Qəzəbi dalğa-dalğa sahillərə yayıldı,
Yaşadı zaman-zaman, göy sulara yuyuldu,
Yaddaşda işıq oldu, nurlandı Xudafərin.*

Onun üçün də dedilər ki, dərddli insan dərddini götürüb dağlara çıxdı, dağı aşdı, hələ göz aydınlığı da verənlər oldu, dedilər ki, nə xoşbəxtidir ki, dağlara gəzməyə, yaylağa çıxıbdır...

*Fikir daşıyıram arana, dağa,
Didişmə, çəkişmə yorğan üstündə.
Ömür yaşayıram dönüb Cızdağa,
Uçurum qaşında, yarğan üstündə.*

***

*Dəşir ürəyimi söz xəncər kimi,
Taleyi, qisməti, bəxti bağlanıb.
Əsir götürülmüş bir əsgər kimi
Yurdu yağmalanıb, qəlbi bağlanıb.*

***

*Boylanır yollara ümüd müntəzir,
Həsrət əlçim-əlcim soyur dərmi.
On ildir gözlərim axtarır, gəzir
Boyuma biçilmiş qəbir yerimi.*

***

*Deməyir əsirdi, yurdu dardadı.
Səhər küləyində basdırın məni.
Açın ürəyimi - yurdu ordadı,
Elə ürəyimdə basdırın məni.*

"Həyat eşqi" yazıçı - alim, professor Hüseyinbala Mirələmovun povestinin motivləri əsasında yazdığı esse-monoqrafiya, ədəbi-fəlsəfi düşüncələr silsiləsində "Əbədi həyat arzusu"na çevilmişdir. Əli Rza Xələflinin yazdığı bu əsər bədii şərhlə üslubunda, şirin bir dildə qələmə alınmışdır. Həyatın dəyəri, humanist ideala sədaqət, hər kəsə yalnız bircə dəfə verilən ömrü mənalı yaşamaq... əsərin aşıladığı əsas keyfiyyətlərdəndir.

Ata-ana dünyaya övlad bəxş edəndə ta ona bəxt-tələh, qismət vermirlər, alın yazısı verilir, yaşaması, böyüməsi üçün əzab-əziyyətini verirlər, dərdd çəkirlər, həyatda öz yerini tapmaq üçün istiqamət verirlər... Oxuyurlar, təhsil alırlar, mövqə müəyyən etməli olurlar...

Qəhrəmanım haqqında söz demək mənim üçün çox çətin oldu. Axı biz oxumağı, yazmağı müəllimdən öyrənmişik. Söz sənət sahibi haqqında deyilməmiş söz tapmaq mümkün deyildi. Onun dilindən çox söz çıxıbdır, əllidən çox söz xəzinəsi yazılıb. Ömrünün 62-ci baharını yola

salmışdı. Əlinə qələm alandan bu günə kimi elə, obaya, Vətənə bağlı ürək sözlərini demişdi, ancaq hələ deyiləsi sözlər çox qabaqdadı. Əli Rza Xələflinin müəllifi olduğu 50-yə qədər kitabı var. Oxuduğum kitablarda həmişə yeni sözlə rastlaşıram, söz sərrafından nə isə öyrənmək yaxşıdır, məni çox düşündürdü, müəllim haqqında, əsl şair haqqında ürəyimdən keçənləri deməyə, özü də bir həmkar kimi söz deməyə ürəkləndirdi...

Əzizli Əli Rza Zal oğlu 1 oktyabr 1953-cü ildə Cəbrayıl rayonu, Xələfli kəndində anadan olub. Orta məktəbi bitirəndən sonra ali təhsil almaq üçün o, sənədlərini 1971-ci ildə Azərbaycan Dövlət Pedaqoji İnstitutuna verib. Qəbul imtahanlarından müvəffəqiyyətlə keçərək Azərbaycan dili və Ədəbiyyatı fakültəsinə daxil olub. 1975-ci ildə Fərqlənmə Diplomu ilə Ali məktəbi bitirən gənc Əli Rza əmək fəaliyyətinə başlayıb. O, 1975-ci ildə Cəbrayıl rayonu Şahvəlli, Tatar, Xələfli kənd orta məktəblərində müəllim kimi elmin dərin sirlərini şagirdlərə öyrətmişdir.

Gənc yaşlarından bədii yaradıcılığa həvəs göstərmişdir. 1980-cı ildə ilk şeirləri və publisist yazıları dövrü mətbuatda çap olunmağa başlamışdır.

"Həsrət körpüsü", "Araz ağrısı" şeirlər və poemaları, "Bir bayatı çağırdım", "Od", "Üçüncü dünyanın qorxusu", "Meyar", "Ölməzlik nəğməsi", "Həyatın dastanı", "Əbədi həyat arzusu", şeirlər, poemaları, povestləri, romanları ədəbi publisistikası, nəsr əsərləri, ədəbi-fəlsəfi düşüncələri, esse-monoqrafiyaları, kitabları dərc olunaraq oxucu rəğbəti qazanmışdır.

Şərəfli, əzablı-əziyyətli müəllimlik sənətində az da olsa əməyi oldu, dərs dediyi şagirdlər ali məktəblərə qəbul olanları da oldu. Dərs dediyi uşaqlarda xoş xəbərlər eşidəndə ürəyi dağa dönmür, fikirləşir ki, heç olmasa bu xeyirxahlıqda, bir damla da olsa mənim əməyim, zəhmətim vardı...

Qəlbində coşub-daşan söz sənəti, şeiriyyət Əli Rzanı rahat buraxmırdı, elə bil yerini hələ tapmamışdı. Mətbuata olan sevgisi, marağı istiqaməti dəyişməyə məcbur etdi...

Şeirləri Cəbrayıl rayon qəzetində çap olundu. Bir dəfə redaktor ona söz arası demişdi:

-Bəlkə, qəzetimizin daha da maraqlı, məzmunlu oxunaqlı çıxmasına kömək edəsən!?

1980-1993-cü illərdə rayon qəzetində müxtəlif vəzifələrdə çalışdı.

2002-ci ildə "Qızıl qələm" medalı mükafatına,

2003-cü ildə "Məmməd Araz" ali ədəbi mükafatına, 2004-cü ildə Azərbaycan Yazıçılar Birliyi Bədii Ədəbiyyatı Təbliğ Bürosunun "Qılınç və qələm" yaddaş mükafatı, 2008-ci ildə Beynəlxalq Rəsul Rza mükafatına, 2010-cu ildə Şahmar Əkbərzadə adına Beynəlxalq Ədəbiyyat mükafatına layiq görülmüşdür.

Əli Rza Xələfli 2002-ci ildən Azərbaycan Yazıçılar və 1984-cü ildən Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin üzvü, 1980-cı ildən Qabaqcıl maarif xadimi, 2010-cu ildə isə Prezident təqaüdçüsüdür.

"Vulkan öz lavası ilə yerin üzünü örtməsə, zəlzələlər dağı düz, düzü dağ eləməsə, elə insanlar tapılacaq ki, hər yeri öz adı ilə nişan verəcək. Bu günün yazıları, bu günün mənzərəsini sabaha göstərəcək güzgüsüdür. Müharibədən təkcə insanlar deyil, elə təbiətin də nə çəkdiyi öyrəniləcək. Daşlara, qayalara, dəyən güllələrin yeri dil açıb danışacaq. Bax, o zaman bədənin kəsilməmiş bir parçası da çox şey danışacaq.

Əminlik üçün deyirəm: bu olacaq!" Əli Rza Xələfli

El, oba, Vətən həsrətli, vətənpərvər şair, publisist Əli Rza müəllimin ürəyindən keçən arzular qələm vasitəsi ilə ağ vərəqlərə hopur. Onun qələmindən süzülən hər bir kəlmə, söz düşündürməmiş rahat buraxmır, ideaları, fikirləri mövzunu axıra kimi öyrənməyə məcbur edir.

*Bir səs haray saldı, bir külək əsdi,
Açdı yaxasını yaddaş köynəyim.
Bəlkə, son ümüddü, axır nəfəsdə?
Sızladı sinəmdə yad daş göynəyim.*

***

*Könlüm dilə gəldi, ruhum oyandı,
Başımdan dumanlar, çənlər dağıldı.
Üfüqlər gözümdən od aldı, yandı,
Həsrət sinəm üstə yanar dağ oldu.*

***

*Gəl gedək, görərsən, hara qış gəlib,
Haranı payızın xəzanı basıb?
Görərsən - həsrətlər necə dikəlib,
Haranı dərd basıb-ayrılıq asıb?*

***

*Məni çağırın səs - ruhumun səsi,
Boz qurdun donunda mərd harayıdı.
Yaddaşın fəryadı, qəlbin naləsi, -
Bəlkə də, sonuncu dərd harayıdı.*

Sevimli şair, publisist Əli Rza Xələfli əsil vətənpərvər kimi hər bir işə, hadisəyə obyektiv yanaşmışdır və ona düzgün qiymət verməyi bacarmışdır.

Musiqiyə olan həvəsi, ona olan sevgisi şeirlərə çevrilmişdir. Qarabağ dərdi, dərdinin üstə dərd əlavə etdi.

Azərbaycanın bir çox elm sənət adamlarını şeirlə vəsf etmişdir. El-oba, Laçın həsrətli görkəmli müğənni Respublikanın Əməkdar artisti Məhəbbət Kazımova həsr etmiş "Ağla, dağlar" şeirində özünü təcəssüm etmişdir.

*Bir bülbül oxudu, getdi,
Qəlbini toxudu getdi.
Elə bil yox idi getdi,
Kəs yolunu, saxla dağlar,
Ağla dağlar, ağla dağlar.*

***

*Ox dəydi yarada qaldı,
Gözləri qarada qaldı.
Ayrılıq arada qaldı.
Bu yaranı bağla dağlar,
Ağla dağlar, ağla dağlar.*

***

*Gəlir ki, uyuya yata,
Dərdinə, qəminə bata.
Gumandı vüsala çata,
Bu hicranı dağla, dağlar.
Ağla, dağlar, ağla dağlar.*

***

*Ağladı könlümün quşu,
Taladı ağılı, huşu.
Soyuqdu dağların başı,
Bir haray sal, çağla dağlar
Ağla dağlar, ağla dağlar.*

***

*Ölümdümü, oldumu bu,
Bir bükülməz qoldumu, bu
Gedər-gəlməz yoldumu bu?
Bağla dağlar, Bağla dağlar
Ağla dağlar, Ağla dağlar.*

***

*Kəmənd elə qurşağını
Çək qoynuna uşağını
Tutma qana qaşığını.
Bulud-bulud ağla dağlar
Ağla dağlar, Ağla dağlar.*

***

*Bir aşuq yol gəlir sənə,
Bir həsrət qol gəlir sənə,
Qəhərə dol, gəlir sənə...
Qol açıb qucaqla, dağlar,
Ağla dağlar, Ağla dağlar.*

Yaşından asılı olmayaraq gözəlliyi vəsf edən şairin ürəyi həmişə cavan olar.

*Damla-damla yanağından süzülən
Göz yaşadı muncuq-muncuq düzülən.
Bəs neyləsin ümidindən üzülən,
"Ağlayan gözəl"*

***

*Yönüm birdi, qəlbimin də daşı sən,
Qəlbim sənsən, ürəyimin başı sən,
Bir tökəsən ətəyindən daşı sən,
"Ağlayan gözəl"*

***

*Ruhu üçsa, kim saxlayar canı bəs?
Bais kimdi, kimlər tökdü qanı bəs?
Könül verdin, kimi sevdin, hanı bəs?
"Ağlayan gözəl"*

***

*Sinəm üstə qəm pərdəsi, nə sazdı,
Gül açmasa, üz gülməsə nə yazdı?
Ağlamağı qismətinə kim yazdı,
"Ağlayan gözəl"*

***

*Göz yaşların gözəlliyin anası,
Həzin-həzin laylasına yanası.
Yaşa səni, a dağların sonası,
"Ağlayan gözəl"*

Ömrünün 70-ci onluğundan günləri, illəri xərcləyən Əli Rza Xələfli, yenə rahatlığı yoxdu, yenə nə işə axtarır, axtarır, çalışır, narahatdı, bir mə-

ramnaməsi vardı. Hər kəs özü-özlüyündə hesab verməlidir. Bu gün nə iş görmüşəm, sabah nə iş görəcəyəm?! Hər kəs özü-özlüyündə kiməsə hesabat verməsi yaxşı ənənədir, bunu öyrənmək, kiməsə öyrətmək yaxşı işdir, xeyirxahlıqdır, öyrədir adam, onda bir az rahatlıq tapır - deyir Əli Rza müəllim....

Əli Rza müəllim bu niyyətlə, bu arzu ilə yaşayır, yaradır, 1999-cu ilin may ayından "Kredo" qəzetinin baş redaktorudur. Hər il "Kredo" qəzetinin baş redaktoru kimi görkəmli redaksiya heyəti üzvlərinin, oxucuların və həm də həmişəki kimi özü-özlüyündə özünə hesabat verir.

Tarixi xatırlatmaq nə qədər asan, yaddaşı oymaq çətin olsa da, yaddaşın bəxş etdiyi keçmişin yaxşı, isti, günəşli tərəfləri insanda həyata inam yaradır, gələcəyə, yaşamağa istək yaradır.

"Kredo" qəzeti 1999-cu ilin may ayından ideya kimi doğulub. Ancaq qəzeti real mətbu orqan kimi reallaşdırmaq üçün xeyli vaxt tələb olunubdu. Bu vaxt ərzində şəxsən - Əli Rza Zal oğlu Əzizli - Əli Rza Xələfli və dostları Elçin Kamal oğlu Hüseyinov - Elçin Kamal, ideyanın reallaşması üçün yollar axtarmışdır.

İlk dəfə yazıçı, sənət, sözə, ədəbiyyata bağlı olan istedadı ilə o dövrdə "Tənha durna uçuşu" kitabı ilə tanınan yazıçı-dramaturq Hüseyinbala Mirələmovla görüş mahiyyət etibarilə, yəni bir qəzeti təsis etmək istəyi təşkil edildi.

Əslinə qalsa H. Mirələmov özü təklif etdi ki, "Mən də istəyirəm, sizdə də belə bir güc görəm" - demişdir.

Elçin Kamal, Şahmar Əkbərzadə, Sahib Abdullayev və Xeybər Göyyalı olmaqla redaksiya şurası yaradıldı.

Çox böyük hazırlıq mərhələsi, maddi xərclər, redaksiyanın təşkili, xüsusilə, kollektivə inam yaradan adamların mənəvi dəstəyi, məqsədin reallaşması üçün xeyli təkan verdi. 1999-cu il oktyabr ayının 12-də qəzetin ilk sayı işıq üzü görmüşdür. Oktyabr ayı həmişəlik "Kredo"çuların yaddaşında silinməz iz buraxmışdır. Yəni oktyabr ayının 1-də Əli Rza müəllimin ad günüdür. Qəzet bütün fədakarlıqlara, çətinliklərə baxmayaraq özü də rəngli, 5 min tirajla işıq üzü gördü. İlk sayının hazırlanmasında iştirak edənlər, çap olunan müəlliflər həmin saya xatirə olaraq imza atmışdılar.

"Kredo" qəzetinə qədər Azərbaycan mətbuatı-

na tanınmış simalarının, "Sovet kəndi" qəzetinin bazasında yaradılmış "Bərəkət" və sonra "Həyat" qəzeti ilə fəaliyyətə başlayan mətbu orqan formalaşdı. Publisist kimi, söz-sənət adamı kimi artıq tanındı və onun "Kredo" qəzetinə qədərki yolu da təsadüfi deyildi. Redaktor müavini - Elçin Kamalın zəhməti təqdirəlayiqdir.

Qəzetin ilk əməkdaşlarından biri kimi Sahib Abdullayevin bədii yazıları xalq yazıçısı Əzizə Cəfərzadənin diqqətini cəlb edir, münasibət bildirir. Hətta aydınlaşdırıcı və rəğbətli bir fikirlərini yazılı şəkildə, hisslərini də ifadə edən rəy göndərmişdir. Mətn çap edilmişdir.

Bu gün qəzetin nəşrə başlamasından 16 il ötür və "Kredo" qəzetinin artıq 854-cü sayı yola salınır. Bu missiyanı redaksiya heyəti şəərəflə yerinə yetirmiş, illər üzrə sayları cildlənərək, 15 cilddən ibarət topluları Respublikanın əsas kitabxanalarına və müvafiq arxivlərə təhvil verilmişdir. Tam inamla demək olar ki, bu cildlər ədəbiyyatımızın, dilimizin, tariximizin və milli dəyərlərimizin əvəzsiz salnaməsidir.

Əlavə etməyə dəyər ki, şair-publisist, vətənpərvər, sadə insan Əli Rza Xələfli zəngin yaradıcılıq yolu keçmişdir. 30-dan çox kitabın müəllifi, 20-yə qədər kitabın tərtibçisi-müəllifidir. Çoxlu dəyərli əsərlərin yüksək səviyyədə redaktəsi və ön sözünün müəllifi kimi zəhməti əvəzsizdir. Onun yaradıcılığı haqqında görkəmli alimlərin monoqrafiyaları nəşr olunmuşdur. Ədəbi fəaliyyəti ədəbiyyatşünasların və tədqiqatçıların daimi diqqət mərkəzindədir.

Fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru, tənqidçi Sahib Bəşirovun tərtibində onun haqqında yazılmış ədəbi tənqidi məqalələr "Əli Rza Xələfli - 60" üçcildliyində toplanıb nəşr edilmişdir. Mətbuat tariximizdəki fəaliyyəti "Kredo" qəzeti haqqında yazılmış məqalələrdə daim öz dəyərini almış və bu yazılar da iki cilddən ibarət nəşrə hazırlanmışdır, yaxın vaxtlarda işıq üzü görəcəkdir.

Əli Rza müəllim xoşbəxt bir ailəyə başçılıq edir, onun 3 övladı, 6 nəvəsi vardır.

Hər ilin 1 oktyabr günü Əli Rza müəllim üçün həmişə əziyyətli və şəərəfli gündür. Şərəfli günün mübarək, Əli Rza müəllim, bu yolda sizə can sağlığı, uzun ömür arzusu ilə, hələ dəyər bilmədiyin sözlərin axtarışında, Xudafərinde görüşmək arzusu ilə...